



MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA
Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

Hajdú-Bihar Megye növényvédelmi időszakos helyzetképe

Hajdú-Bihar megye növény-egészségügyi helyzetének alakulásáról 2021.05.10.-05.17. közötti időszakra vonatkozóan az alábbiakról tájékoztatjuk:

Az elmúlt hét időjárása:

Az elmúlt hét hétfőn egy erősödő déli áramlási rendszer hatására melegedni kezdett az idő. Kedden a hőmérsékleti értékek már a nyarat idézték, a napi maximum 25 °C felett alakult, délután megerősödött a nyugati szél. Szerdán nyugat felől egy hullámzó frontrendszer ért el bennünket melynek nyomán szórványos zivatarok és záporok alakultak ki és néhány fokkal visszaesett a hőmérséklet. Csütörtökön a frontrendszer mögött nagy nedvesség tartalmú levegő áramlott felénk, egész nap az egymást követő záporokból több-kevesebb mennyiség esett. Péntekre elvonult a front csak helyenként alakult ki egy-egy futó zápor. Szombaton már napsütés dominált és ezzel együtt emelkedni kezdett a hőmérséklet. Megyénkben az elmúlt héten 5-20 mm csapadék hullott mely időlegesen csökkentette a vízhiányt a talaj felső rétegében. A középhőmérséklet a héten a szokásos érték körül alakult.

Fenológiaiak: (május 10-17)

Őszi búza: zászlóslevél megjelenése-levélhüvely felnyílása (BBCH 37-47)

Őszi árpa. kalászhányás-virágzás (BBCH 53-60)

Őszi káposztarepce: virágzás gyengülése-virágzás vége (BBCH 67-69)

Napraforgó: 4-6 leveles állapot (BBCH 14-16)

Kukorica: 1 -4 leveles állapot (BBCH 11-14)

Alma: virágzás vége-gyümölcskötődés (BBCH 67-70)

Polifág károsítók:

A lucerna és őszi kalászos a területek jelentős részén a mezei pocok (*Microtus arvalis*) fertőzöttsége gyenge. Előfordulnak közepesen fertőzött területek is de jelenleg a területek tényleges fertőzöttsége nehezen állapítható meg.

A hörcsög (*Cricetus cricetus*) szórványos megjelenése tapasztalható, a megye középső és északi területein helyenként a lakott járatok száma meghaladta a védekezési küszöbértéket.

A hörcsög 2008 évtől védettnek minősül, ezért a gyérítése a 13/2001(V.9) KöM rendelet 4/A §. (7) bekezdésben foglaltak szerint csak március 1 és május 31 között végezhető amennyiben a lakott járatok száma meghaladja ha-ként a 2 db-ot.

Pattanóbogár lárvák /drótférgek/ (*Elateridae sp.*) gyenge-közepes mértékű kártétel tapasztalható több napraforgó és kukorica táblán. Néhány táblán, táblafolton erős kártétel tapasztalható, az előveteménytől és a talajfertőtlenítő szer dóziséjától vagy épp elhagyásától függően.

Szántóföldi növények:

Őszi búza /őszi árpa:

A gabona lisztharmat (*Blumeria graminis*) fertőzés mértéke, mint a búzában mond az árpában nőtt az előző héthez képest. Az őszi árpában már felső leveleken is megtalálhatóak a lisztharmat telepek, a fertőzés dinamikusan terjed.

A vörösrózsa (*Puccinia triticea*) fertőzés mértéke a csapadékos idő miatt gyorsult, egyelőre csak néhány fogékonyabb fajtában erősebb, de jelenleg ott sem éri el a védekezési szintet.

A sárgarózsa (*Puccinia striiformis*) fertőzés lassan de terjed, az alacsony számban áttelelt szaporító képlet miatt a fertőzés mértéke egyelőre alacsony.

A szeptóriás levélfoltosság (*Septoria tritici*) az őszi búzában az alsó leveleken mindenütt megtalálható, helyenként még a fertőzés a fiatalabb leveleken is megjelent de a terjedés üteme lassult.

Az őszi árpákban a barna levélfoltosság (*Bipolaris sorokiniana*) minden állományban megtalálható, a tünetek a fiatal leveleken is megjelentek, de a terjedése az elmúlt héten lassult.

A pirenofórás levélfoltosság (*Drechslera tritici-repentis*) fertőzöttség mértéke jelenleg még alacsony, de a kedvező időjárás miatt, gyorsuló ütemben terjed.

A vörösnakú árpabogár (*Lema melanopa*) lárvák tömeges kelése elkezdődött az árpában, a szegélyekben már károsított foltok is találhatók.

A levéltetvek szárnyas alakjai mellett szórványosan már megjelentek a kisebb kolóniák, de egyelőre nem éri el a fertőzés mértéke a védekezési küszöbértéket.



Vetésfehérítő lárvák

fotó: Dalmi Izabella

Őszi káposztarepce:

A repcebecő-ormányos (*Ceutorhynchus assimilis*) egyedszáma a rovarölő szerrel korán kezelt vagy éppen nem kezelt táblákon még eléri a védekezési küszöböt (1 db imágó/ 2 fővirágzat). Azon táblákon ahol védekeztek ellene már csak alacsony egyedszámban fordul elő.

A repcefénybogár (*Meligethes aeneus*) jelentős kárt a repce elvirágzása miatt már nem okoz.

A repcében gombabetegségek közül a foma (*Phoma lingam*) lassú terjedése figyelhető meg az alsó leveleken. A kedvező időjárás ellenére még szár tünetet nem tapasztaltunk.

Kukorica:

A kukoricában az 1-2 leveles állományokban a kukoricabarkó (*Tanymechus dilaticollis*) kártétel szórványosan előfordul, a tábla széleken foltokban jelentős. Az állományokban jellemzően gyenge, de szórványosan foltokban erős drótféreg kártétel tapasztalható.

Napraforgó:

A kelő állományokat a mezei nyúl folyamatosan károsítja. Az előző évi napraforgó táblával határos táblákon a barkó (*Psallidium maxillosum*, *Tanymechus palliatus*, *Tanymechus dilaticollis*) kártétel jelentős, egyébként megye szinten gyenge. A napraforgó állományokban megyeszinten a drótféreg kártétel jellemzően gyenge, de előfordulnak a táblákon erősen fertőzött, károsított foltok is.



Mezei nyúl kártétel napraforgóban

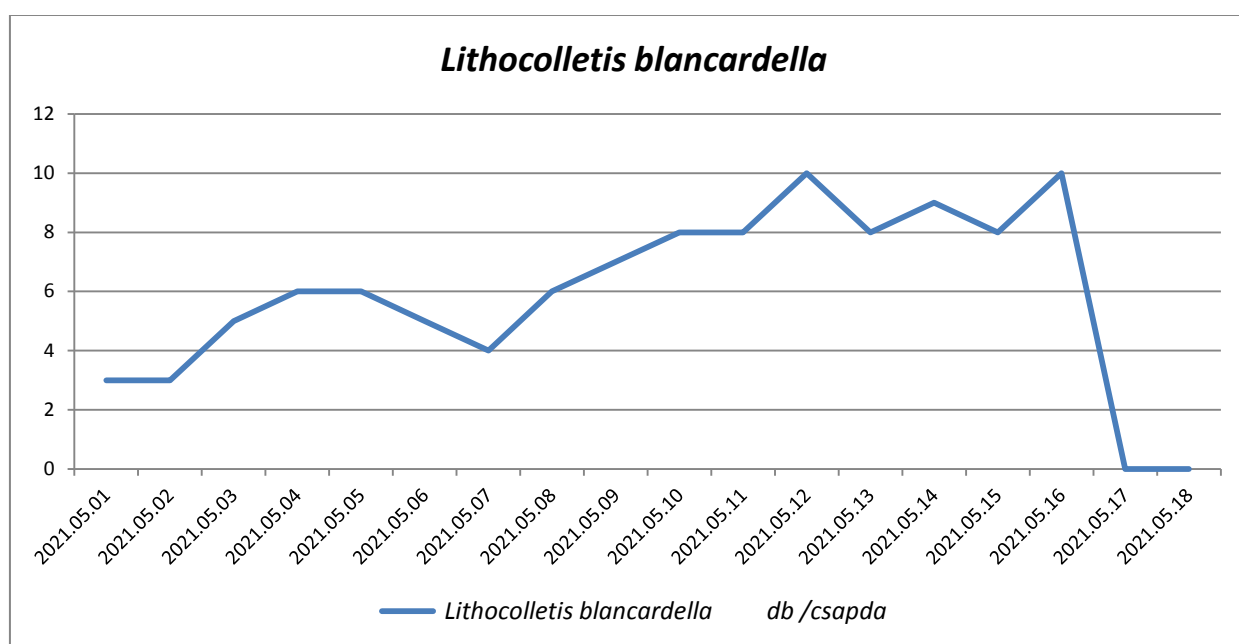
fotó: Dalmi Izabella

Kertészeti növények:

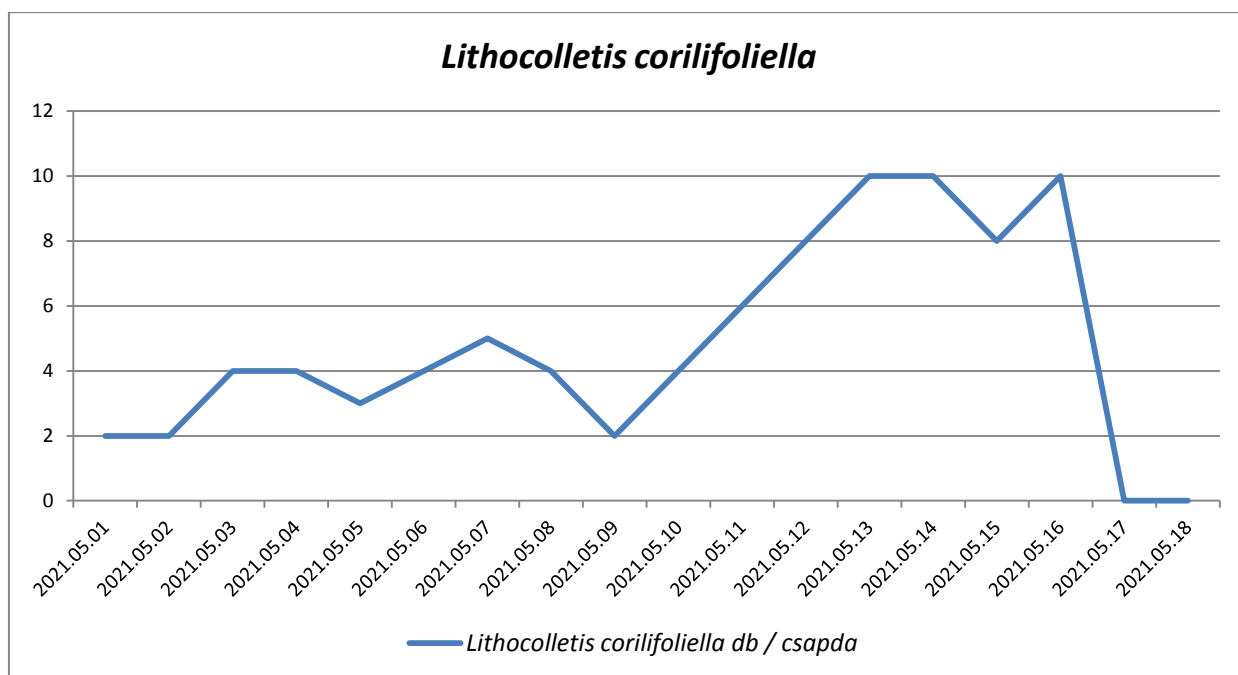
Alma

Fenológia: virágzás vége-gyümöcskötődés

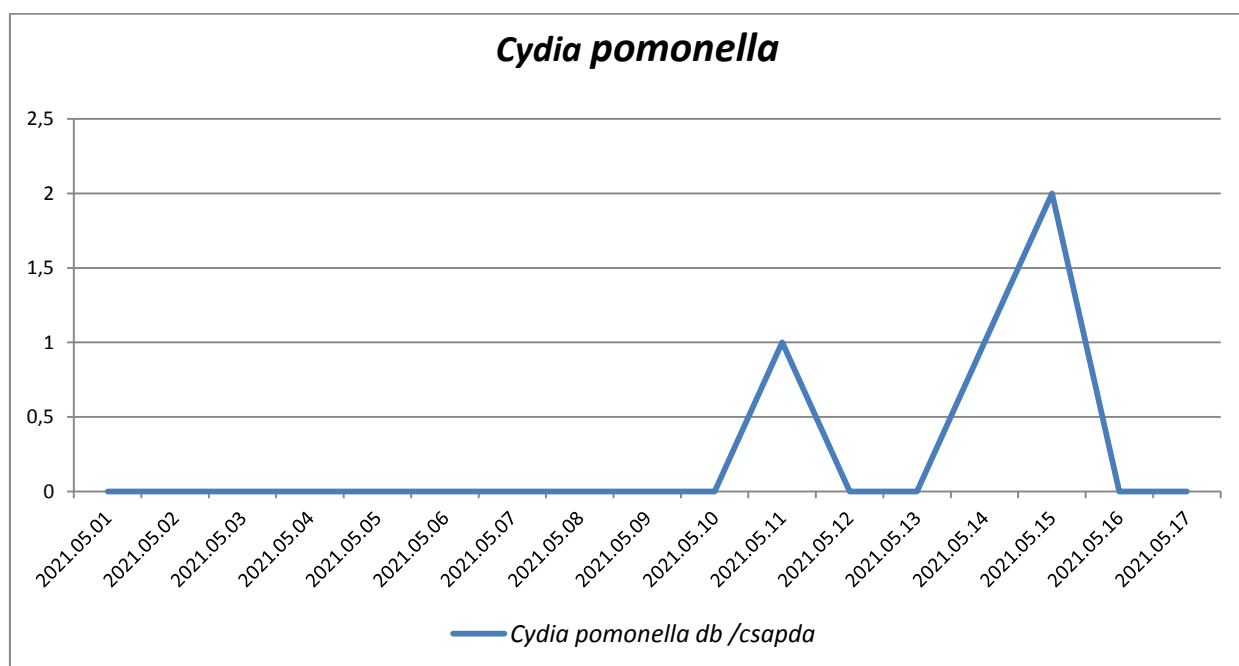
A lisztharmat (*Podosphaera leucotricha*) fertőzésnek továbbra is kedvez az időjárás, a másodlagos fertőzések nagyobb számban megjelentek. A varasodás (*Venturia inaequalis*) fertőzéséhez igen kedvezőek a feltételek, de egyelőre levéltünetet csak szórványosan találtunk. Az almalevél aknázómoly (*Lithocolletis blancardella*) és sátorosmoly (*Lithocolletis corilifoliella*) második nemzedéke még mindig rajzik. A májusi cserebogarak rajzása viszont már a végéhez közeledik,



Almalevél aknázómoly, Debrecen



Almalevél sátorosmoly, Debrecen



Almamoly, Debrecen

Az almamoly (*Cydia pomonella*) első nemzedékének is elkezdődött a rajzása de egyelőre csak néhány lepkét fogott a csapda. Az almamoly rajzását megzavarta a széles változékony időjárás, ezért elhúzódó rajzásra számítunk.

Az enyhe téli időjárás miatt jól teleltek a vértetvek (*Eriosoma lanigerum*), ezért az intenzív ültetvényekben több helyen már közepes-erős fertőzés tapasztalható.

Debrecen, 2020. május 17